

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2009 / 37

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA

19 Ekim 2009

BU SAYIDA:

**AB-TÜRKİYE
MALİ İŞLER
DIŞ TİCARET
AB KURUMLARI
VERGİ
AB KÜRESELLEŞME FONU
ORTAK DENİZCİLİK POLİTİKASI
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T: 861064622066 F: 861064623206

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş - Suna Orçun bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB-Türkiye

- 2009 Türkiye AB İlerleme Raporu'nun yayınlanmasının ardından 15 Ekim'de Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi'nde konuşan Olli Rehn, AB genişleme politikası ve Türkiye'ye ilişkin şu noktaları vurguladı:

- Şu anki AB Komisyonu'nun genişleme politikasına dair son raporu olacak bu bildirme, geçtiğimiz yılın küresel ekonomik kriz şartları altında hazırlandı.
- Genişleme politikası AB'nin stratejik çıkarları dahilinde önem taşımaktadır ve ayrıca AB'nin mevcut sınırları ötesindeki nüfuzunu temsil eden bir istikrar dayanağı işlevini görmektedir.
- AB dış politikası ve küresel rolünde büyük etkisi olan genişleme politikası sayesinde komşu ülkelerin AB'yle uyumlu hale gelmesi mümkün olmaktadır.
- AB'nin dönüşümü teşvik eden yumuşak gücü, diğer ülkeler için bir umut kaynağı ve reformlar için itici unsur olmaya devam etmektedir. İlerleme raporlarının teknik dilinin arkasında yatan fikir budur.
- Bunun için Güneydoğu ve Doğu Avrupa ülkeleri, Akdeniz için Birlik, Ortadoğu barışı, İran'la ilişkiler, Güney Kafkaslar'da istikrar, enerji arzı güvenliği ve terörle mücadele AB'nin en önemli öncelikleri olmaya devam etmelidir.
- Düşünce, ifade ve basın özgürlüğü konularının her açık ve demokratik toplumun temel değerleri olduğu Türkiye'ye her zaman iletili. Dini özgürlükler, kadın hakları, azınlık hakları ve sendikal haklar ile birlikte ifade ve basın özgürlüğü AB üyeliğinin zorunlu şartlarıdır.
- Türkiye bölgesel güvenlik stratejisi için son derece önemli rol oynamaktadır.
- Ermenistan'la ilişkilerin normalleşmesi tarihi bir adımdır. Aynı şekilde Kürt sorununun çözümü için başlatılan "demokratik açılım"ın da geniş mutabakat ve somut adımlarla devam etmesi gerekmektedir.

Türkiye'den Katılım Anlaşması Ek Protokol'ünün eksiksiz uygulanması ve G. Kıbrıs'la ilişkilerin normalleştirilmesi

beklenmektedir. Kıbrıs'taki iki kesimin liderleri müzakereleri olumlu şekilde sonuçlandırmaya, Türkiye ise Kıbrıs sorununun kapsamlı çözümüne katkıda bulunmaya davet edilmektedir. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Moldovya

- AB ve Moldovya 1998'den beri yürürlükte olan ve Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'nın yerini almak üzere yeni bir anlaşma imzalanması için müzakerelere başlayacak. Yeni anlaşmada ağırlık verilecek konular arasında hukukun üstünlüğü, ekonomi ve iş ortamı yer alıyor.

Moldovya Mayıs 2009'da devreye giren AB'nin Doğu Ortakları kapsamında yer alan altı ülkeden biri. Doğu Ortaklığı bu kapsamda yer alan ülkelerin siyasi ve ekonomik olarak AB ile yakınlaşmasını amaçlıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Genişleme

- AB Komisyonu **Hırvatistan** İlerleme Raporu'nda yer alan bazı bulgular şunlardır:

- Toplam 35 müzakere başlığından 28'i açılmış, 12'si geçici olarak kapatılmıştır.
- Yargı reformu ve yolsuzlukla mücadele alanlarında yasal değişikliklere gidilmiş ve kurumsal değişiklikler yapılmıştır. Yolsuzlukla mücadele için kurulan USKOK makamı giderek daha etkin olmaktadır.
- Kamu idaresi reformu ilerlemiştir.
- Romanlarla ilgili düzenlemelerde gelişme kaydedilmiştir.
- Eski Yugoslavya için kurulan Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (UCM) istediği belgelere ulaşmasındaki güçlükler devam etmektedir.
- Azınlık hakları ve özellikle göçmenlerin iadesi konularında ilerleme gösterilmelidir.
- Yargının bağımsızlığı ve etkinliği artırılmalıdır.
- Ekonomik yapı güçlendirilmeli ve AB iç pazarının rekabet gücüne ulaşmalıdır.
- Bankacılık sektörü krizden etkilenmemiştir.

- Ekonomik program orta vadeli hedeflere yoğunlaşmalıdır.
- Krizin etkilerini azaltmak için yapılan devlet harcamaları makroekonomik istikrarı bozabilir.
- Ekonomik reformlar yavaşlamıştır.
- Kriz önlemleri maliyenin sürdürülebilirliğini riske atmaktadır.
- İşsizlik oranı hızla yükselmiştir. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB Komisyonu **Makedonya** İlerleme Raporu'nda yer alan bazı bulgular:

- Cumhurbaşkanlığı ve yerel seçimler uluslararası standartlara uygun gerçekleşmiştir.
- Polis, yargı, kamu yönetimi ve yolsuzlukla mücadele reformları sürdürülmektedir.
- Komşularla ilişkiler iyileştirilmelidir.
- Pazar ekonomisi kıstaslarına yaklaşılmaktadır.
- İşsizlik hızla artmıştır.
- Enerji, çevre, istihdam ve sosyal politikalar alanındaki gelişmeler yetersizdir. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB Komisyonu **Arnavutluk, Bosna ve Hersek, Kosova, Sırbistan ve Karadağ** İlerleme Raporlarını yayınladı. Raporlarda yer alan bazı bulgular aşağıda yer almaktadır.

Arnavutluk:

- Hukukun üstünlüğü, yolsuzlukla ve örgütlü suçlarla mücadele alanlarında AB ile uyum için daha fazla çaba harcanmalı.
- Devlet kurumlarının, özellikle yargının bağımsızlığı güçlendirilmeli.
- İşleyen pazar ekonomisi kıstaslarına uyum için çaba harcanmaktadır.
- AB'den kaynaklanacak rekabet baskısıyla başa çıkabilmek için Arnavut ekonomisinin güçlendirilmesi gereklidir.
- Ülke çapında devam eden yol inşaatları nedeniyle kamu bütçesinde açıklar meydana gelmiştir.
- Kayıt dışı ekonomi büyük bir sorundur. [İnternet bağlantısı için](#)

Bosna ve Hersek:

- Siyasi ortam kötüleşmiş, kurumların işleyişlerinde aksaklıklar başlamıştır.
- Reformların uygulamaya konulmasında aksaklıklar mevcuttur. Bu konuda ilerleme sağlamak için siyasi birlik bulunmamaktadır.
- AB ile bütünleşmek için gerekli yasaların çok az bir bölümü onaylanmıştır.
- Kamu yönetimi reform stratejisi uygulamaya konulmuştur.
- Savaş suçlarının yargılanması genellikle makul sürelerde sonuçlandırılmaktadır.
- Bazı alanlarda yolsuzluk devam etmektedir. [İnternet bağlantısı için](#)

Sırbistan:

- Sırp hükümeti ülkeyi AB'ye yakınlaştırma konusundaki taahhüdünü vurgulamıştır.
- UCM ile işbirliğinde ilerleme kaydedilmiştir.
- Meclis çalışmalarında ilerleme kaydedilmiştir. Yeni siyasi partiler yasası kabul edilmiştir.
- Kamu yönetimi reformu sürdürülmektedir.
- Seçim yasası değiştirilmemiştir. [İnternet bağlantısı için](#)

Karadağ:

- Mart ayı seçimleri uluslararası standartlarla genel olarak uyum içinde gerçekleşmiştir.
- Yargının üstünlüğü için çaba sarf edilmelidir.
- Yolsuzlukla ve örgütlü suçlarla mücadele gereklidir.
- Dünya Ticaret Örgütü başvuru sürecinde ilerleme kaydedilmiştir.
- Kriz öncesi dönemde iyi işlemekte olan ekonomi krizden çok etkilenmiştir. [İnternet bağlantısı için](#)

Kosova:

- AB Misyonu polis, gümrükler ve yargı alanında faaliyet göstermektedir.
- Yasal çerçevenin güçlendirilmesi çalışmaları devam etmektedir.
- Yargı reformu güçlendirilmelidir.
- Yolsuzlukla ve örgütlü suçlarla mücadele gereklidir.

- İşleyen piyasa ekonomisi olma yolunda ilerleme sağlanmamıştır.
- Ekonomik büyüme tüketim ve devlet yatırımlarına bağlı olarak sağlanmıştır.
- Ticari açık artmıştır.
- Finansman maliyeti yükselmiştir.
- Yolsuzluk genel bir sorun olmaya devam etmektedir.
- İşsizlik çok yüksek seviyededir.

[İnternet bağlantısı için](#)

Mali İşler

- AB Komisyonu, **Ermenistan**'a 65 milyon € tutarında kredi ile 35 milyon € tutarında hibe olmak üzere makro finansal destek verme önerisini AB Konseyi'ne iletti. Ermenistan'ın Uluslar arası Para Fonu ile yaptığı anlaşmaya destek olarak verilmesi önerilen kredinin, küresel krizin etkilerine karşı kullanılması planlanıyor.

Komisyon ayrıca **Gürcistan**'a da 46 milyon € makro finansal destek sağlama önerisi getiriyor. Bu destek, ülkenin Rusya ile yaşadığı çatışma sonrası destek için vaat ettiği 500 milyon €'luk paketin bir parçası olarak öngörülüyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Dış Ticaret

- Avrupa Birliği ile **Güney Kore** arasında müzakere edilen **serbest ticaret** anlaşması (STA) 15 Ekim'de imzalandı. AB Komisyonu'nun ticaretten sorumlu üyesi Catherine Ashton ve Kore Ticaret Bakanı Kim Jong-Hoon tarafından parafe edilen STA'nın AB ihracatına 19 milyar € yeni ticaret hacmi kazandırması hedefleniyor.

Söz konusu STA ana hatlarıyla şu konuları kapsamaktadır:

- G. Kore'nin AB ihracatçılarından elde ettiği yıllık 1,6 milyar € değerindeki ithalat vergisi ortadan kalkacak. Örneğin tarım ürünleri için yıllık 380 milyon € vergi ücreti ortadan kalkarken, şarap ve peynir gibi bazı ürünler

tamamen vergisiz ve tarife uygulanmaksızın ihraç edilebilecek.

- Otomotiv, ilaç ve elektronik sanayilerini de kapsayan tarife dışı engeller düzenlenecek. Kore, Avrupa sertifikalarını tanıyarak bürokratik işlemleri azaltacak.
- AB'nin rekabet gücünün yüksek olduğu birçok hizmet sektöründe yeni imkanlar açılacak.
- Fikri mülkiyet hakları korunması gibi birçok düzenleme konusunda şeffaflık artacak.
- Tarım ürünlerindeki AB Coğrafi İşaretleri'nin yüksek derecede korunması sağlanacak.
- Uyuşmazlıkların verimli çözümü için belirlenecek kurallar ile taahhütlere bağlılık sağlanacak.
- Kültürel işbirliğine ilişkin imzalanacak protokol ile bu alanın özel konumu vurgulanacak.
- STA'nın içerdiği genel ihtiyat maddesi ile, olası ithalat dalgalanmaları durumunda "En Çok Kayrılan Ülke" vergilerinin dört yıllık bir süreye kadar tekrar tesisi mümkün olacak.
- Menşe kuralları kapsamındaki düzenlemeler basitleştirilerek ticaret için daha uygun hale getirildi. Ancak, hassas sektörlerde kurallar uygulanmaya devam edecek.
- Gümrük vergisinin iadesi konusunda AB ve G. Kore DTÖ kuralları çerçevesinde yedek parçaların ithalat vergisini geri ödemeye devam edecek. Ancak, G. Kore ile STA imzalamamış ülkelerden tedarik ciddi biçimde artarsa, vergi iadesi özel bir madde ile %5 oranıyla sınırlandırılacak.

[İnternet bağlantısı için](#)

AB Kurumları

- AB Kitapçısı **Dijital Kütüphanesi**, 110binden fazla AB yayınından taranmış 12 milyon sayfayı ücretsiz olarak ilgililerin hizmetine sunuyor. 16 Ekim'de Frankfurt Kitap Fuarı'nda açılışı yapılan uygulama, AB kurumları, ajansları ve diğer organlarının 1952'den itibaren yayınlanan ve Yayın Ofisi tarafından düzenlenen tüm yayınlarını içeriyor.

Yayın Ofisi arşivleri uzun yıllar boyunca AB tarihinin hazine odası görevini gördü. Son yıllarda artan dijital yayın talebi üzerine kullanıcıların belgelerin orijinallerinin taranmış halde görüntüleyebildikleri PDF hizmetini 2007’de başlattı. Bu hizmete ilginin yüksek olması dolayısıyla tüm arşivin taranmasına karar verildi. Sonuç olarak iki yıldan daha az sürede 14 milyon web tabanlı PDF belgesi elektronik kütüphaneye aktarıldı. Arşive yılda 1.600 yeni yayın ekleniyor. AB Kitapçısı içeriğine ayrıca ulusal Avrupa kütüphaneleri ve arşivlerinin birleştirilmesi projesi olan Europeana üzerinden de ulaşılabilir. [Internet bağlantısı için](#)

Vergi

- AB Komisyonu, üye ülkelerin yatırımcıların AB dışında elde ettikleri faiz, kar payı ve menkul kıymetler gelirleri üzerinden ne şekilde **gelir vergisi** indirimi yapabilecekleri konusunda bir bildirge yayınladı. Bildirgede ayrıca finans şirketlerinin menkul kıymetler yatırımlarında karşılaştığı vergi engellerinin nasıl ortadan kaldırılacağı da yer alıyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB Küreselleşme Fonu

- AB Komisyonu **Hollanda**’ya Küreselleşme Fonu kapsamında 386 bin € sağlanmasını kabul etti. Bu kaynak ile inşaat alanında faaliyet gösteren Heijmans N.V.’nin işten çıkaracağı 435 işçinin yeniden iş bulması sağlanacak. Ekonomik kriz nedeniyle inşaat sektörünün işlerinin durması Heijmans N.V.’nin mali yapısını bozmuş ve 570 kişiyi işten çıkarmak zorunda kalmıştı. AB Küreselleşme Fonu’ndan sağlanacak kaynak ile 570 işçinin 435’ine yeniden istihdam piyasasına katılabilmesi için kariyer planı oluşturularak eğitim verilecek. [Internet bağlantısı için](#)

Ortak Denizcilik Politikası

- AB Komisyonu, AB’nin Ortak Denizcilik Politikası’nın (ODP) iki yılda ulaştığı noktayı ve geleceğini değerlendiren bir **ilerleme** raporu

yayınladı. Komisyon ayrıca, Avrupa’nın deniz politikasının uluslararası boyutu ve deniz güvenliğinde ülkelerin ve sektörlerin sınır ötesi entegrasyonu konularına ilişkin somut önerileri görüştü. Söz konusu belgeler, denizlerin daha güvenli hale getirilmesi, yeni yönetim ile daha güvenli deniz yolları işletilmesi ve sınır ötesi sinerjiyi deniz odaklı politikalar ile birleştirerek Avrupa’nın denizcilik ve ticaret alanlarındaki ekonomik potansiyelinin harekete geçirilmesi hedeflerini içeriyor. ODP ilerleme raporunda, geleceğe yönelik şu stratejik politikalar belirleniyor:

- Denizcilik Yönetişiminde Bütünleşme: AB kurumları, üye ülkeler ve kıyı bölgelerinin politikaların uygulanmasından sorumlu olarak, deniz işlerine ilişkin ajandalar oluşturması, tek başına hareket eden sektörel hareket tarzına karşı mücadele etmesi.
- Çapraz politika araçlarının geliştirilmesi: Deniz ortamı planlaması, anlaşılabilir denizcilik bilgisi ve verilerinin sağlanması, denizlerin bütünleşmiş gözetimi.
- Sürdürülebilir politikaların teminatı için denizcilik faaliyetlerinde kısıtlamaların tanımlanması: Deniz Stratejisi Çerçeve Bildirgesi kapsamında denizlerin doğasına etkisi tanımlanmayan faaliyetlere izin verilmemesi.
- Deniz havzaları bölgesel stratejilerinin oluşturulması: Denizcilikte önceliklerin Avrupa’nın büyük deniz havzalarının politik tutumlarına göre hazırlanması.
- ODP’nin uluslararası boyutunun geliştirilmesi: AB’nin küresel denizcilik işlerinde önder konuma geçerek, ikili ve çok taraflı ilişkilerini güçlendirmesi.
- Sürdürülebilir ekonomik kalkınma, istihdam ve yenilikçilik: Denizcilik ekonomisi konusunda anlaşılır bir gündem yaratılması, Avrupa içi deniz taşımacılığı, AB bandıralı gemicilik ve gemi üretim sektöründeki yatırımların desteklenmesi, temiz gemiler projesine öncülük edilmesi ve bölgesel uyum politikasına ağırlık verilmesi. [Internet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- **Dış ticaret** açığı Ağustos 2009'da ilk tahminlere göre Euro Alanı'nda 4 milyar €, AB27'de ise 12,1 milyar € olarak hesaplandı.

AB27 enerji açığı Ocak-Temmuz 2008 döneminde 227,7 milyar € tutarken, 2009'un aynı döneminde 132,6 milyar €'ya indi. Aynı karşılaştırmada dış ticaret açığı makine ve taşıtlar için 90,9 milyar €'dan 61,3 milyar €'ya düşerken, kimyasallar için 45,1 milyar €'dan 47 milyar €'ya çıktı.

AB'nin tüm büyük ticaret ortaklarıyla alışverişinde düşüş gözlemlendi. En önemli düşüşler ihracatta Rusya (%40), **Türkiye** (%30), G. Kore (%24), Brezilya (%23), Norveç (%21) ve ABD (%20), ithalatta ise Rusya (%44), Norveç (%31), Japonya (%29), Brezilya (%28) ve **Türkiye** (%27) ile kaydedildi. [İnternet bağlantısı için](#)

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 20 Ekim, Ekonomik Mali Konsey
- 26 Ekim, Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi
- 29-30 Ekim AB liderler Zirvesi
- 10 Kasım, Ekonomik Mali İşler Konseyi

Konferanslar

- 20-22 Ekim, "Turkish Investment Summit" www.adamsmithconferences.com
- 20 Ekim, "Managing Iran's Nuclear Ambitions?", Carnegie Europe, carnegieeurope.eu
- 22 Ekim, "The Progress and Prospect of Enlargement" (Olli Rehn), EPC, www.epc.eu
- 28 Ekim, "Between Economic and Climate Crisis: Can Copenhagen show a way out?", BUSINESSEUROPE, www.busesseurope.eu
- 4 Kasım, "Eastern promises initiative, security in the south Caucasus", www.epc.eu